

De Vrienden van de Plantentuin Gent

Vicia sativa L. Santwick.

Impressies tuinreis Darmstadt Duitsland 2024
Aquarellen van Luc Looverie

De Vrienden van de Plantentuin Gent

In dit nummer:

- 2 -

Redactioneel

- 4 -

De vlinderbloemenfamilie

- 10 -

Muurfijnstraal

- 14 -

Tuinreis Darmstadt

- 34 -

Bezoek Lessines

- 35 -

Tour de Gand

- 42 -

Themarondleidingen

- 39 -

Gentse feesten rondleidingen

- 47 -

Agenda

Beste lezers,

Met dit voorwoord breng ik graag enkele zaken ter sprake, die mij hebben beroerd tijdens de voorbije periode, in het goede en in het kwade, helaas.

We komen net terug van een schitterende rondleiding bij Gemaflor, eentje om nog heel lang van na te genieten.

Echt, wonderbaarlijk helder was de uitleg over het bedrijf, de start van de teelt, de uitbouw van de wijngaard, de moeilijkheden, de voorspelbare en onvoorspelbare problemen, de uitdagingen, de anticipaties, de vier fasen bij de bereiding van het basisproduct, de botteling, het plaatsen van de kap en van de labels, het succes op de “wijnexamens”, ons besluit: een zeer welgemeende proficiat aan onze gids!

Het onvoorspelbare en natte lente/zomerweer houdt aan, op een vierdaagse pauze tijdens ons verblijf in Duitsland na. Enkele jonge planten in de tuin zijn letterlijk helemaal opgevreten door de slakken, die een duidelijke voorkeur hebben voor welbepaalde soorten. Nu is er toch een weersverbetering merkbaar, maar voor hoe lang?

De voorbije zomers waren ofwel zeer droog ofwel zeer nat. Welke planten kan je dan in de tuin plaatsen?

*De actie “Maai mei niet” is nu in haar vierde jaar, met in mijn eigen tuin als resultaat: een grasveld vol met bloemetjes van Gewone hoornbloem (*Cerastium holosteoides*), Zachte ooievaarsbek (*Geranium molle*), Kleine klaver (*Trifolium dubium*), Tijmeprijs (*Veronica serpyllifolia*), Klein streepzaad (*Crepis capillaris*). Nog even verder doorgaan, en dan komen dubbel zoveel bloemen tevoorschijn in de tuin...*

Toen ik onlangs in de tram was, zag ik een jongetje stiekem van zijn wegwerp vape “genieten”. Dat jongetje was geen 10 jaar oud. Hij veegde de rook onmiddellijk weg, zoals het hoort bij iemand die “fout” aan het roken is.

Vapen is een vorm van verslaving, zoals het roken van sigaretten er ook een is. Maar dat bepaalde firma’s zich voorstellen als “gezonde” alternatieven voor het gebruik van tabak, terwijl ze zelf de bijzonder sterk verslavende nicotine in hun waren aanbieden, dat gaat voor mij (veel) te ver.

Nog een dergelijk fenomeen uit onze consumptiemaatschappij (een bijzonder ouderwetse omschrijving, ik weet het, maar toch) is de fastfashiondump in de Atacamawoestijn in Chili. Daar worden duizenden tonnen aan weggeworpen textiel bijeengebracht, en die blijven daar liggen “tot betere tijden”. Wablief?

In mijn tuin heeft een koppel eksters vijf jonkies grootgebracht, en die lopen nu de hele dag door piepend lawaai te maken, om hun ouders er op te wijzen dat ze honger hebben. En die ouders maar zwoegen om hun kroost van voedsel te voorzien...

Ik merk dat ze nu proberen om hun kinderen te tonen waar ze zelf naar eten kunnen zoeken, en af en toe weigeren ze zelfs om eten te geven. Ze moeten tenslotte zelfstandig worden, en in groepsverband enkele jaren doorbrengen, waarna ze (meestal) monogame koppels zullen vormen en opnieuw deze cyclus zullen doormaken.

Paul Goetghebeur

KEN JE FAMILIES - 11

De vlinderbloemenfamilie

Elke moestuinier kent ze wel, de sierlijke, kleurige bloemen van tuin- en pronkbonen. En wie heeft zich op de bloemenmarkt nog nooit laten verleiden door een kleurrijk en geurig boeketje reukerwten? Bonen- en erwtenplanten in bloei vallen op door hun bijzondere bloemen die qua bouw totaal verschillen van het klassieke bloemetje met “een hartje omgeven door bloemblaadjes”.

Wat is er nu zo speciaal aan deze bloemen?

De kelk bestaat uit 5 vergroeide blaadjes die samen een kelkbuis vormen, een kenmerk dat we ook al zagen bij de lipbloemenfamilie en dat dus niet zo uitzonderlijk is.

Maar kijk eens naar de kroonbladen! Eén blad staat bijna rechtop en is meestal groter en vlakker dan de andere kroonbladen, we noemen het de vlag. Aan de zijkant zien we twee meestal kleinere blaadjes,

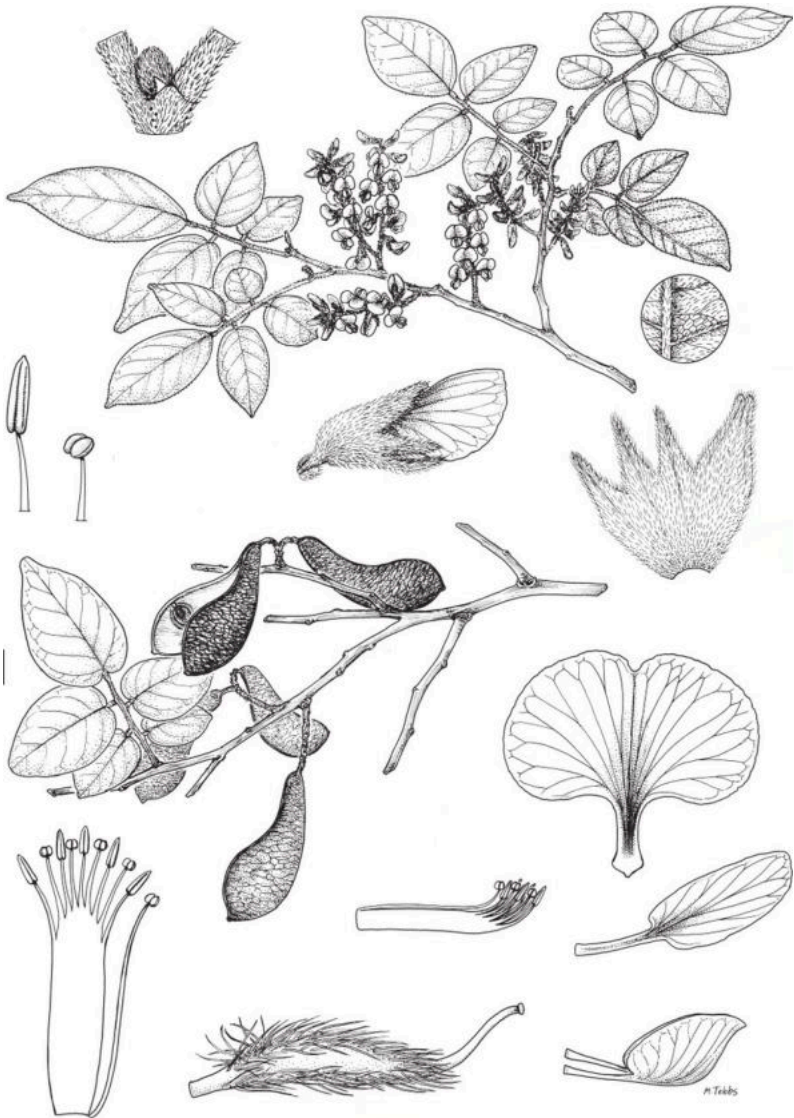
de zwaarden. Tenslotte zijn er aan de onderkant 2 kroonbladen die met elkaar verkleefd zijn, deze vormen samen de bootvormige kiel die soms 5, meestal 10 meeldraden en een stamper omsluiten. Aan de benamingen van deze kroonbladen, vlag, zwaarden en kiel, zien we duidelijk dat ooit iemand een gelijkenis zag tussen deze bloemen en een zeilschip.

Met een beetje fantasie kan je in de vorm van een dergelijke bloem ook wel een vlinder zien en dat is de reden waarom wij ze vlinderbloemen noemen, waarom men in het Engels spreekt van “wings” in de plaats van zwaarden en waarom een oude wetenschappelijke naam van deze familie Papilionaceae is.

Vandaag krijgen plantenfamilies een wetenschappelijke naam die verwijst naar het typegenus en dus spreken we nu van Fabaceae, naar het genus *Faba*. Maar velen verkiezen de oudere naam Leguminosae of peuldragers. De vruchten van de planten uit deze familie zijn immers bijna allemaal peulen die we allemaal wel kennen van erwten (*Pisum*) en tuinbonen (*Vicia faba*), sommigen wellicht ook van sojabonen (*Glycine max*) maar ook de *Robinia pseudoacacia*, een boom die in de lente pronkt met geurige witte bloemtrossen, draagt in de herfst lange, donkerbruine peulen en behoort dus tot de peuldragers. En ga de bloemen en vruchten van je goudenregen (*Laburnum anagyroides*), brem (*Cytisus scoparius*) en blauwe regen (*Wisteria*) maar eens van dichtbij bekijken! Juist! Vlinderbloemen!

Wist je trouwens dat pindanoten helemaal geen echte noten zijn? De pinda (*Arachis hypogaea*) is een vlinderbloemige en heeft dus peulen met daarin zaden! Je kan deze plant terugvinden in een pot aan de achterkant van de Victoriaserre.

Doordat de stamper en meeldraden bij al deze bloemen in de kiel verborgen liggen, gebeurt de bestuiving bij deze plantenfamilie via de buik van de bezoekende insecten.

De bladeren van de planten uit de vlinderbloemenfamilie staan gewoonlijk verspreid en zijn meestal samengesteld. Ze hebben

meerdere kleinere blaadjes langs een centrale bladspil zoals bij de verschillende soorten wikke of ze hebben slechts 3 deelblaadjes zoals we die kennen van klaver. De deelblaadjes zijn door gewrichtjes die kunnen scharnieren met de bladspil verbonden, ze zijn vaak langwerpig en bij veel soorten hebben ze een kleine hartvormige insnijding aan de top.

Aan de basis van de bladsteel zien we meestal ook een paar steunblaadjes, dit zijn vliezige, bladachtige structuurtjes tot kleine blaadjes. Ze zijn manifest aanwezig bij de planten uit deze familie. Heb je geen boontjes in de buurt om te onderzoeken, pluk dan eens een rode klaver uit een berm of veld en bekijk de mooie, geaderde steunblaadjes.

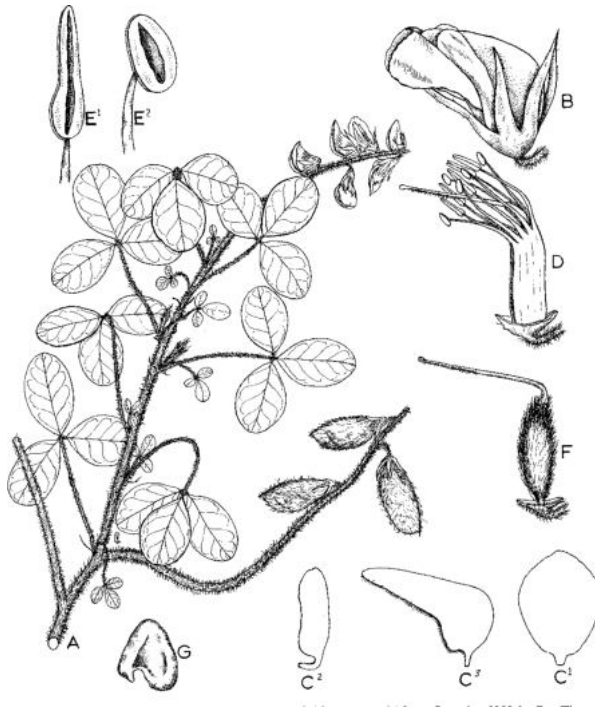
Verschillende genera zoals erwt (*Pisum*), wikke (*Vicia*) en linze (*Lens culinaris*) hebben bladranken waarmee ze zich kunnen vasthechten.

Als je klavertjes (*Trifolium*) uitgraaft, dan vind je op de wortels kleine, witachtige knolletjes. De meeste soorten vlinderbloemigen leven in symbiose met stikstofbindende bacteriën. Deze bacteriën kunnen stikstof uit de lucht chemisch fixeren naar een vorm die de plant kan opnemen en gebruiken voor haar groei. De plant maakt door fotosynthese in de bladeren suikers aan en staat daarvan in ruil een deel af aan de bacteriën. Voor wat hoort wat.

Omwille van deze symbiose wordt een aantal planten zoals bv lupine (*Lupinus*) en voederwikke (*Vicia sativa*) uit deze familie als groenbemester gebruikt.

Wereldwijd omvat de familie 807 genera met 21 735 soorten. Deze worden momenteel in zes onderfamilies ingedeeld, Cercidoideae, Detarioideae, Duparquetioideae, Dialioideae, Caesalpinioideae en Faboideae. Alle planten die we hier in België in

het wild terugvinden, behoren tot deze laatste onderfamilie. Bij de andere onderfamilies vinden we bloemen met een heel andere structuur, zoals bij de echte acacia's (bloemen met een kleine kelk en kroon maar met talrijke en opvallend gekleurde meeldraden) en bij de Caesalpinioideae waarbij het aantal kroonbladen gaat van 0 tot 5, en van meerzijdig symmetrisch tot spiegel-symmetrisch.

De vlinderbloemenfamilie overvleugelt andere families niet alleen door haar bijzondere bloemen, ze is ook economisch belangrijk omdat ze zoveel voedingsgewassen bevat. Naast pinda's (*Arachis hypogaea*), gewone erwten (*Pisum sativum*), sluimerwten of peultjes (*Pisum sativum* var. *saccharatum*) en sojabonen (*Glycine max*) vinden we hier bijvoorbeeld ook nog linzen (*Lens culinaris*), kikkererwten (*Cicer*

arietinum), lupinen (*Lupine*) en bonen (*Phaseolus*) in alle vormen en kleuren in terug.

In de tropische serre kan je de tamarinde (*Tamarindus indica*) gaan bekijken. De vruchten van deze boom zijn onmisbaar in de Afrikaanse en vele Aziatische keukens.

Wie graag exotisch kookt, kent zeker ook Fenegriek (*Trigonella foenum-graecum*), een specerij die oa. in curries gebruikt wordt maar ook wel als kiemgroente gekweekt wordt.

De wortels van *Glycyrrhiza glabra*, beter bekend onder de naam zoethout, worden gebruikt bij het maken van snoepjes zoals drop en lakritsi maar ook in ijsbereidingen en mondverfrissers. Rooibosthee is afkomstig van *Aspalathus linearis* en ook de tonkaboon (*Dipteryx odorata*) wordt in deze familie geogst. De lijst is quasi eindeloos!

Laten we hem hier eindigen met de johannesbroodboom (*Ceratonia siliqua*) waarvan de kiemende zaden gemalen worden tot Johannesbroodpitmeel dat als verdikkingsmiddel gebruikt wordt in de voedingsindustrie. Deze plant vind je vooraan in het middeneiland in de subtropische serre, en ook buiten, in onze Mediterrane afdeling.

Als afsluiter een klein taalweetje: Sluimerwten en sluimererwten zijn benamingen die in Vlaanderen allebei gebruikt worden voor peultjes. Maar welk woord verdient nu de voorkeur?

Sluim is een oud woord voor 'schil', deze groente wordt met de schil gegeten.

Sluimeren daarentegen is een synoniem voor snoezen, niet direct een activiteit die met deze planten verbonden is. Sluimererwt is een verbastering van de oorspronkelijke vorm sluimerwt en dit laatste is dus de correcte benaming.

Kristel Keppens

PLANT VAN DE MAAND

Muurfijnstraal

(*Erigeron
karvinskianus*)

Inleiding

Voor dit zomernummer heb ik een echte zomerbloeiër gekozen, hoewel hij ook al vroeg in de lente en tot laat in de herfst blijft bloeien. Maar de overvloed aan bloei situeert zich werkelijk in de zomer, wanneer zijn talrijke hoofdjes wit beginnen te stralen, en daarna rozig gaan uitbloeien.

We zullen deze soort, zoals gewoonlijk, even plaatsen in de huidige classificatie

Orde Asterales

Deze orde is opgebouwd uit een elftal families, waarvan de meeste klein tot zeer klein zijn, en u wellicht helemaal onbekend zijn vermits ze hier amper of niet worden gehouden in onze tuinen. Behalve de twee grote families dan, de Klokjesfamilie (Campanulaceae) en de

Asterfamilie (Asteraceae), de grootste familie van Bloemplanten die nu op onze Aarde aanwezig is.

Familie Asteraceae

De "bloemen" van deze planten, zoals Paardenbloem en Madeliefje, zijn eigenlijk opgebouwd uit kleine, sterk gereduceerde bloemetjes, die samen een structuur vormen die heel sterk doet denken aan een "bloem", met een groene "kelk" (= omwindsel) en een kleurrijke "kroon" (= straalbloemen of lintbloemen)... Vraag dat maar zelf even rond bij uw burens, weinig personen beseffen dat bij het plukken van één Madeliefje een honderdtal bloemen (enfin, bloemetjes) worden weggenomen uit de natuur...

Deze reusachtige familie wordt momenteel onderverdeeld in (minstens) 16 onderfamilies. De eerste, meest basale clade is de Zuid-Amerikaanse onderfamilie Barnadesioideae, waartoe het genus *Dasyphyllum* behoort, en waarvan we in de Plantentuin, in de tropische kas, één soort kunnen tonen: *Dasyphyllum diacanthoides*. Dit is een tropische, altijdgroene klimmer, met twee doornen in de oksel van elk blad (wellicht de twee bracteolen van een nog niet uitgroeide zijtak?). Deze soort is recent (2019) in een apart genus, *Archidasyphyllum* geplaatst als *Archidasyphyllum diacanthoides*.

Onderfamilie Asteroideae

De topclade is de onderfamilie Asteroideae (met 1135 genera en 17200 soorten), die gekenmerkt wordt doordat de hoofdjes meestal zijn opgebouwd uit straalbloemen (met meestal een drielobbig kroon

en spiegelsymmetrisch) en buisbloemen (met meestal een vijflobbige kroon en veelzijdig symmetrisch).

Deze zeer grote onderfamilie wordt verder onderverdeeld in 22 tribus, waarbij de tribus Astereae naast meer dan 3000 soorten onder andere het genus Fijnstraal (*Erigeron*) herbergt.

Het genus Fijnstraal (Erigeron)

Dit genus omvat momenteel ongeveer 450 soorten, die bijna wereldwijd verspreid zijn doordat een aantal soorten een serieus invasief karakter vertonen.

De meeste soorten bezitten inderdaad hoofdjes met talrijke, fijne, witte straalbloemetjes, die bij sommige soorten relatief kort zijn en weinig opvallen.

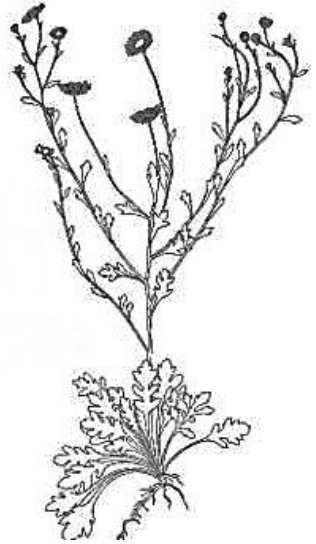
De soort Erigeron karvinskianus

Een sympatiek plantje maar eentje met een snel uitbreidingsvermogen. Het laat zich evenwel vrij eenvoudig verwijderen...

De Nederlandse naam verwijst naar zijn voorkeur voor rotsspleten, smalle zones tussen muren en terrassen, naar spleten op trappen, maar vooral naar zon & warmte! Want deze plant is afkomstig uit Mexico tot in noordelijk Zuid-Amerika. Hij is door

Wilhelm Friedrich von Karwinsky von Karwin omstreeks 1830 vanuit Mexico naar Europa gebracht, net zoals veel agave's en cactussen. En daaraan dankt hij zijn wetenschappelijke naam.

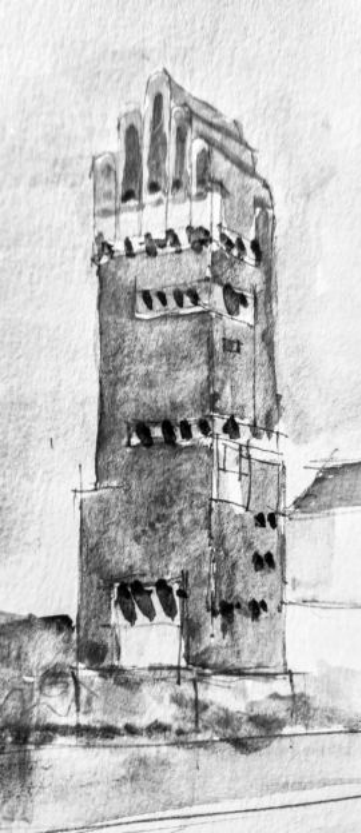
Het plantje start als een rozet met drielobbig of enkelvoudige bladeren, dat spoedig overgaat in vertakkingen uit de okselknoppen van de bladeren. Aan de top van elk takje verschijnt dan een klein en afgeplat bolletje: de aanleg van een hoofdje. De groene omwindselblaadjes gaan zich leggen tegen de (ongeveer 50) uitgroeïende straalbloemetjes, die als echt heel fijne straaltjes recht omhoog schieten. Iets later plooien deze zich open en leggen ze zich in het vlak van het hoofdje. Dan openen de (ongeveer 100) buisbloemetjes zich. De pollenkorrels worden door uitgroeïende stijl en stempels uit de intussen geopende antheren (die buisvormig vergroeïd zijn) geduwd en als een propje gedeponerd bovenop de kroon, een fenomeen dat men kent als secundaire pollenpresentatie...

Op het einde van de bloei krullen de straalbloemetjes zich terug en verkleuren naar een soort intens roze. De intussen gevormde vruchtjes zijn klein en bovenaan bezet door pappushaartjes.

De mooiste plaats om dit plantje in de tuin te bekijken is langs de trap die achteraan in de Mediterrane afdeling leidt naar de bovengang langs de Victoriakas. Prachtig en zeer romantisch, nietwaar, samen met enkele andere bijzonder fijne planten.

Paul Goetghebeur

Darmstadt Duitsland

Tuinreis van 9 tot 12 mei 2024

"Niets in deze tuin is natuurlijk"

Een zonovergoten vierdaagse met een reeks heel boeiende en helaas een paar mindere tuinen; zeer gesmaakte architecturale hoogtepunten; een mooi en comfortabel hotel. O ja, en een akkefietje met de bus. We komen terug op de titel, genoteerd in een van de boeiendste tuinen.

Wat als tussenstop omschreven stond in het programma was meteen een schot in de roos: de **Botanische Gärten der Universität Bonn**. De voormalige hoofdstad, tussen 1949 en 1991, van het toenmalige West-Duitsland. De voornaamheid straalt nog altijd af van de statige huizen in de boomrijke – veelal platanen (*Platanus*) – lanen in de wijken rond de tuin.

Een eerste rondleiding met gidsen – waar we op tal van plaatsen mochten van genieten – blijkt alweer de ideale formule. Hoogtepunten, veelal een combinatie van planten, geschiedenis en opmerkelijke getallen, worden in een kort tijdsbestek meegedeeld; waarna de vrije uitloop volgt. Gids Silvia – met Italiaanse roots, benadrukt ze een paar keer – ontvangt ons aan het barokke Poppelsdorfer Schloss met een niet-alledaagse waarschuwing voor

mogelijke plantenallergieën en zelfs bloeddruk; door de warmte in de kassen.

Eind 19de eeuw mocht de tuin vooral koloniale planten verwelkomen, momenteel wordt teruggekeerd naar wat lokaal belangrijk is. De collectie omvat zowat 11.000 planten uit ruim 300 families. Om populair culinair mee te zijn wordt de hazelaar (*Corylus avellana*) omschreven als de Nutella-struiken. Om de aandacht van chocoliefhebbers te trekken of een poging van Silvia om haar landgenoten de miljardairsfamilie Ferrero tot enig mecenaat te verleiden?

De kolossale ginkgo (*Ginkgo biloba*) werd aangeplant omstreeks 1870. Het vrouwelijke exemplaar waar mannelijke takken op werden geënt, die zwaar moeten worden ondersteund, is indrukwekkend. Deze ginkgo heeft zijn sponsor al gevonden met de Rheinallee Seniorenresidenz. De boom staat dan ook symbool voor veerkracht, gezondheid en een lang leven; wat kan een mens meer verhoppen op zijn oude dag.

Nog een bezienswaardigheid tussen de levende planten: 11 miljoen jaar oude, fossiele versteende boomstammen uit de Rheinischen Braunkohl. Duitsland heeft kernenergie op eigen bodem dan wel verbannen, maar gebruikt het zwaar vervuilende bruinkool nog altijd als een van zijn voornaamste energiebronnen.

In de serres is het een prettig weerzien met wat hier de Titanenwurz heet, de reuzenaronskelk (*Amorphophallus titanum*).

En bij het wachten op de bus ronden we het eerste tuinbezoek af met een Italiaans accent door een stormloop op de ijsjeszaak om de hoek – Gelateria Italiaunia staat er op de gevel.

Net buiten Bonn ligt het **Arboretum Park Härle** in Oberkassel. De hellingtuin – of het Alte Park – gelegen naast het sober witte gebouw, door de vrijwilligster omschreven als Bauhaus-architectuur,

maakt indruk. De aanplantingen langs de steile hellingen zijn impressionant, onder meer met de Acers; hier en daar omringd door een groen tapijt van de zo klassieke *Pachysandra* als glooiende bodembedekker. Iets verder vallen enkele exemplaren op van de zonminnende rijstpapierboom (*Tetrapanax papyrifera Rex*). De hoogteverschillen in deze bostuin geven zon en schaduw meer mogelijkheden, onderhoud en aanplantingen hebben allicht extra uitdagingen.

Aan de overkant van de straat ligt de Neue Garten, waar de twee jonge dochters hun artistieke schildersaspiraties hebben uitgewerkt in de kleurencombinaties. Die hebben herhaling en plaats nodig om indruk te maken. De *Picea abies Reflexa* vervult zijn rol als solitair

door zich als zonneklopper in het grasveld helemaal neer te vlijen. Hij straalt een zekere rust uit.

Er wordt minzaam gepraat over de slakkenvraat aan de hosta's. Het “zou anders niet eerlijk” zijn, merkt een gezelschap. Want je vraagt je soms af hoe ze – en dat geldt dan voor veel bezochte tuinen – zelfs met hun vaste tuiniers en een rits vrijwilligers hun planten dikwijls dat tikkeltje hoger, gezonder, groener, sterker hebben dan in de eigen tuin.

“Alles hier is artificieel”

Dag twee staan in Frankfurt am Main drie buurtuinen op de agenda: **Palmengarten**, **Botanischer Garten** en

Grüneburgpark. De tuinen liggen in het centrum van het financiële hart van Duitsland, met tussen de boomkruinen zicht op de skyline van de stad met onder meer de hoofdzetel van de Europese Centrale Bank.

De ochtend start zonnig, met lichte shade. Vooral sneu voor de omgeschoolde buschauffeur, die die dag beslist zou hebben zo snel als mogelijk toch met pensioen te gaan.

Een tussenkomst van de Polizei was onvermijdelijk om de zaak formeel af te handelen. De Polizei was nadien zo vriendelijk om de bus de stad uit te begeleiden. Of was het voor de zekerheid ... ?

Wat doen tuinreizigers ondertussen op het plein bij het monumentaal stationsgebouw van Darmstadt, een kolossaal en levendig Hauptbahnhof en half koopcentrum in een verder vrij saaie buurt. Die reizigers vragen zich af welke amberboom (*Liquidambar*) met dicht takkenkruin er staat te pronken. Stellen de vraag of gevorkte boomstammen, in dit geval bij kastanjes, een gevaar voor scheuren kan zijn. En of het woord opsleunen wel bestaat en wat het dan kan betekenen.

Helaas is het kleine tuintje – deel van een bioparcours doorheen Darmstadt – iets verder gesloten.

Na anderhalf uur vertraging ter bestemming wordt ook het wachten aan de ingang van de botanische tuin opgevuld met het bekijken, bestuderen en becommentariëren van de beplanting.

De botanische tuin werd in 1763 gesticht door dr. Johann Christian Senckenberg, waarbij zijn aanpak nu nog altijd wordt gerespecteerd. Na een vrij lange beheersperiode werd de tuin vrij recent door de universiteit van Frankfurt overgelaten aan stad en staat, als onderdeel van de Palmengarten. De verlaten gebouwen in de onmiddellijke buurt roepen helaas een desolate en slordige indruk op.

Het kan gelukkig het enthousiasme niet drukken van onze gids – en technisch directeur – Thomas. De botanische tuin was oorspronkelijk een grote weide, waar alleen lokale planten uit Midden-Europa, een deel van Oost-Azië en Noord-Amerika een plaats kregen. Geen serres, alles moest winterhard zijn.

Er werden gebieden gecreëerd “van de Noordzee tot de Alpen” waar het geheel wel zo natuurlijk mogelijk lijkt, terwijl alles artificieel is. Elk domein heeft een plantenlijst en wat er niet hoort, wordt consequent verwijderd. Twintig jaar werd er aan de aanleg van de tuin gewerkt, soms werden hele delen uitgegraven om dan de gepaste bodem voor die specifieke plantenverzameling aan te brengen.

Er staan ook 500 planten met rode bordjes, bedreigd in Duitsland of deelstaat Hessen. En soms is het een ware verzameling rode bordjes, niet meteen een opbeurend gezicht.

Volgens gids Thomas is de meest exclusieve plant in de tuin de wilde druivelaar *Vitis gmelinii* *Buttler*. De mannelijke variant van deze bosplant is met uitsterven bedreigd, aldus het rode bordje.

De kruidentuin heeft de planten gegroepeerd per ziektebeeld.

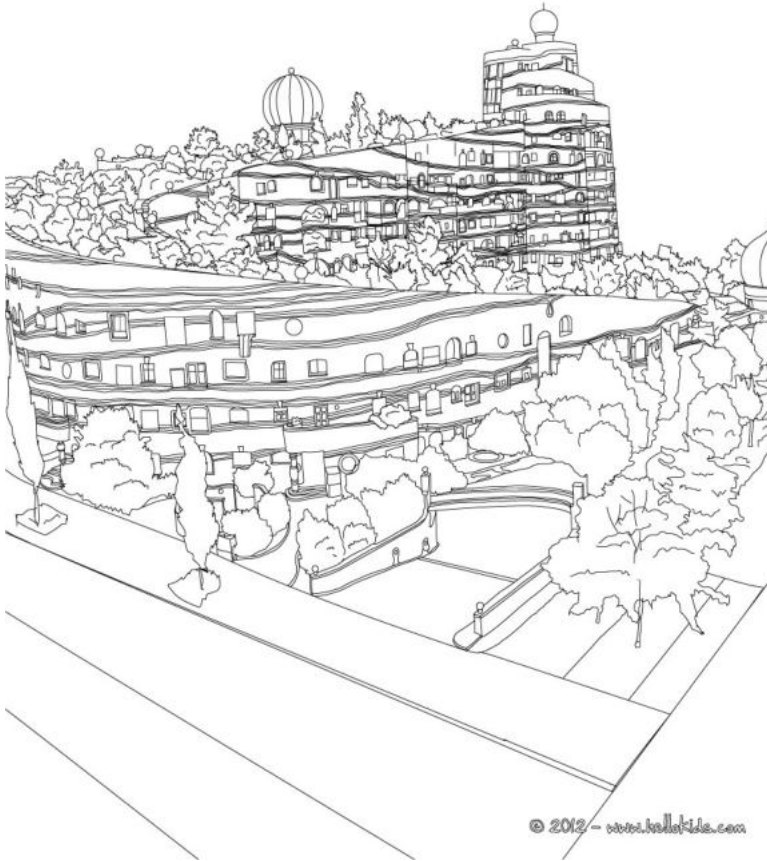
Gids Thomas prijst in de kruidentuin niet alleen de lokale specialiteit Grüne Sosse, een 7-kruiden saus gegeten bij Pellkartoffeln of hartgekochten Eieren. Hij staat ook stil bij de kweekbedden waar getracht wordt om bijvoorbeeld grassoorten die bijna verdwenen zijn te vermeerderen. Om ze later opnieuw in de natuur te brengen.

Wat de vraag oproept of zo'n conservatie zin heeft? De meningen van de medegezellen zijn heel verschillend. Van “wat als je één schakel uit een systeem haalt” over “wat is het belang van zo'n kleinschalige bijoutherie of 1 plantje zonder de fundamentele oorzaken aan te pakken”.

Nu, de kans om de Frankfurter worst, al dan niet een Grüne Sosse te savoueren hebben we links laten liggen.

De bonte verzamelingen in de Palmengarten liepen we te snel voorbij. Het Grüneburgpark – tot midden jaren 30 van vorige eeuw eigendom van de Rothschild-familie – hield zijn Koreaans deel dicht wegens renovatie. De botanische tuin bleek niet alleen de boeiendste van de dag, maar bood met de grote bomen ook voldoende welgekomen schaduw.

Wat al een boeiendvermoeiende dag was, kreeg 's avonds een knaller van een afsluiting met een zomaar uit het niets geïnitieerde uitstap naar het Waldspirale, het twaalf verdiepingen met 105

appartementen tellende gebouw van de Weense architect Friedensreich Hundertwasser. Het complex werd tussen 1998 en 2000 opgetrokken in opdracht van de stad Darmstadt. De gouden uivormige koepel torent boven het veelkleurige gebouw uit, waar overigens geen twee ramen hetzelfde zijn.

Het is alsof je in het midden van een stad voor de Efteling staat. Zo iets en dat als voorproevertje wat op dag drie gepland stond.

Diepe zakken en megalomanie

De **Mathildenhöhe** was beslist ook voor de metgezellen een zeer geapprecieerde niet-tuin ontdekking. Gids Patrick speelt zijn cruciale rol ter introductie. Maar voordat we aan de rondleiding beginnen: heeft iemand goed gelet op de barak, het hok dat dienst doet als infopunt voor deze mooie, elegante, smaakvolle en kunstzinnige buurt. Het is een aberratie voor een omgeving waar Jugendstil met oog voor elk detail de hoofdrol vervult.

Maar goed, gids Patrick weet zijn enthousiasme voor de Darmstädter Künstlerkolonie over te brengen. De heuvel aan de rand van Darmstadt werd in 1833 ingericht als Engels landschapspark van

het groothertogelijk hof. De tuin werd vernoemd naar Mathilde von Bayeren, wedehelpt van groothertog Ludwig III.

het getouw gezet waar de plaatselijke realisaties – van woningen met bijhorende tuinen tot meubilair – te koop stonden. Een selecte groep kunstenaars, onder leiding van de Weense architect Joseph Maria

Groothertog Ernst Ludwig, heerser met diepe zakken die de zaken redelijk groots zag, wou bij de eeuwwisseling van 1900 Darmstadt op de kaart zetten als hoofdstad van de Jugendstil. Met deze nieuwe alomvattende kunstvorm werden er tussen 1899 en 1914 vier tentoonstellingen op

Olbrich, kreeg zowat carte blanche.

Darmstadt was toen de derde stad ter wereld met een elektriciteitsnet. De nieuwe gebouwen in het park hadden al centrale verwarming en elektriciteit. De woningen stonden open voor het publiek van mei tot oktober. Een beetje door een catalogus kuieren om dan te bestellen uit het aanbod in het prijzige kijk-en-koopdorp.

Eén voorbeeld en één belangrijke reden waarom het niet echt een commercieel succes werd. Eén van de tophuizen – Haus Behrens – kostte toen een slordige 200.000 Mark. Het maandloon van een leerkracht was 40 Mark.

Heel de omgeving is sinds 2021 gelukkig Unesco-werelderfgoed. Unesco verwijst naar de beïnvloeding door de Britse Arts and Crafts-beweging, waar architect Sir Edwin Lutyens een boegbeeld van was; de man die nauw samenwerkte met landschaps-ontwerpster Miss Gertrude Jekyll.

Wie nog even onder de indruk wil komen van de Mathildenhöhe, kan dat met de luchtbeelden op de website van Unesco. Let even op het zwembad, met op de achtergrond de Russische kerk. Het verhaal achter de Russische kerk Hl. Maria Magdalena vertelt voorzitter Paul in zijn slotwoord.

Park Rosenhöhe is ook nauw verbonden met het groothertogelijke hof en werd in 1810 aangelegd voor groothertogin Wilhelmine, gemalin van groothertog Ludwig II. Helaas waren we zowat een maand te vroeg voor de bottende rozencollecties.

Bij de **Botanischer Garten** van de **Technischen Universität Darmstadt** stelden we ons de vraag wanneer verwildering verwaarlozing wordt. Goed, er waren boeiende stellingen en verhalen over invasieve planten – wanneer wordt een gewas een indringer, hier of elders? – of nog over biodiversiteit.

Een kleine parel

Dag vier vangt aan met de **Botanischer Garten** van de **Justus-Liebig Universität Giessen**. We betreden de tuin in het stadscentrum, met in de verte het zondagmorgense gebeier van de kerken in de buurt.

Holger, gids en manager van de tuin, vertelt dat de eerste tuin in 1609 werd gestart. En na Padua is het de tweede oudste tuin ter wereld die nog op dezelfde plaats ligt. De oudste bomen, onder meer een prachtexemplaar ginkgo en een plataan, dateren van begin jaren

1800. De majestueuze bomen geven de tuin zijn gesloten, maar imposante karakter.

Ook hier wordt op klimaatuitdagingen gewezen. Infobordjes – zoals gewoonlijk eentalig Duits – geven aan dat sinds 1822 van de in de deelstaat Hessen voorkomende planten er 131 of 7,5%, verdwenen zijn. Door de bewust toegepaste verwildering merk je, zoals bij een aantal andere tuinen, de talrijke uitgebloeide paardenbloemen op. Ondenkbaar een paar jaartjes terug, of het zou de *Taraxacum officinale* moeten geweest zijn, in het medicinale tuindeel.

Naast de klassieke houten tuinbanken – met koperen plaatje van de schenker – staan er ook vrijwel overal vrij nieuwe bewateringssystemen. Ondanks de natte winter en lente wordt de irrigatie op tal van plaatsen toch al voorbereid.

Net buiten een van de vele uitgangen naar de stad ligt het weinig opvallende Gieskannenmuseum van Giessen. De stad Giessen en de gieter zijn sinds 2011 met elkaar verbonden. Het zogenaamde GiKaMu is inmiddels een “instituut dat uit het cultuurlandschap van de stad Giessen niet meer is weg te denken”, met zelfs een heuse Freundeskreis.

Afsluiten doen we in de **Flora und Botanischer Garten Köln** op de rechter Rijnsoever; niet onmiddellijk in de schaduw, maar wel vrij dicht in de buurt van de Keulse Dom. Het is niet alleen een vrij warme zondagnamiddag, er is ook veel en veel te veel volk in de tuin. Half Keulen is op zoek naar verfrissing in de botanische tuin die een heus stadspark wordt.

Bij de reisgezellen slaat de tuinmoeheid toe: genoeg groen en kleur gezien, naambordjes bekeken of omgedraaid en foto's genomen. Op naar de ijsjes of één van die lekkere biolimonades.

Slotwoord voorzitter Paul

“We starten onze reis in een mooie dikke mist – zodat we in Vlaanderen enkel bomen en struiken zien langs de snelweg "zonder de afschuwelijke landschappen daarachter". Bij de grens met Duitsland breekt de zon door en dan kunnen we genieten van de bossen en zeer fraaie, en weidse landschappen langs de snelweg.

Tussen Aken en Keulen is trouwens een stuk snelweg waar telkens een vijftal bomen op een rijtje staan met een bord met de Duitse naam en het jaar van de aanplant.

Onze eerste halte is de botanische tuin van Bonn waar we worden verwelkomd door Cornelia Löhne. Deze tuin wordt prachtig onderhouden met een heel duidelijke visie op het beheer. Er is bijvoorbeeld een heemtuin, aangeplant 30 jaar geleden, maar in Gent hebben we ook een heemtuin, namelijk de tuin van Michel Thiery en die is 100 jaar geleden aangeplant. Héla! Er is bijvoorbeeld ook een poging tot herintroductie van de Europese schildpad, waar we een heel verhaal hebben over gehoord.

De tweede halte is bij het arboretumpark Härle waar we een inleiding krijgen door een vrijwilliger, die speciaal voor onze groep het park heeft opengezet.

*In het Alte Park dat van 1870 dateert, vind ik een zeer mooie varen onder de oude naam *Araiostegia perdurans* die nu door het leven gaat als*

Davallia perdurans. We hebben die plant ook staan in Gent, naast de ingang naar de serre.

Onderweg naar Darmstadt zien we de *Robinia* of de Valse acacia overal in volle bloei.

Het avondmaal is bijzonder druk door de aanwezigheid van een volle bus Franzosen.

Onze tweede dag start met een accident de parcours dat door de koelbloedigheid en veeltaligheid van Anne-Laure binnen een uurtje wordt opgelost.

Net buiten de botanische tuin van Frankfurt zien we een heel mooie roos in bloei: *Rosa x francofurtana*, een hybride tussen de Franse roos en de kaneelroos. *Cécile*, een zeer schone roos hé.

In de tuin moeten we weer even wachten op de tweede gidsbeurt; maar ondertussen kunnen we alweer enkele interessante planten bewonderen zoals *Phyllocladus trichomanoides*.

Onze superenthousiaste gids met de naam Sebastian Lotzkat is vol lof over twee personen: vooreerst natuurlijk dr. Senckenberg, de stichter en

filantroop van deze tuin en van de hospitaal-universiteit en prof. Wittig, zijn lesgever fyto-sociologie. Hij was vol enthousiasme over die personen.

Ook deze tuin heeft een zeer uitgebreide heemtuin, die opgestart is in 1930.

Een tweede tuin is de beroemde Palmengarten, met zijn fonteinen en bloemrijke aanplant. Ik heb daar op aanraden van Maja, waarvoor mijn beste dank, de Subantarktishaus (subantarctische kas) bezocht. Met als resultaat een hele reeks zeer interessante planten uit Nieuw-Zeeland en Chili, ik ga ze even opsommen: Fitzroya, Podocarpus salignus, Aextoxicon, Citronella, Pilgerodendron, Libocedrus, Dacrydium, Saxegothaea, Myoporum,...

In de grote kas heb ik ook nog enkele mooie voorbeelden gezien van stambloeiërs, zoals: Phaleria capitata, met massa's witte bloemetjes op de stam verspreid.

Bij het wegrijden zorgen Jean-Louis en Marnix voor het behoud van een boompje.

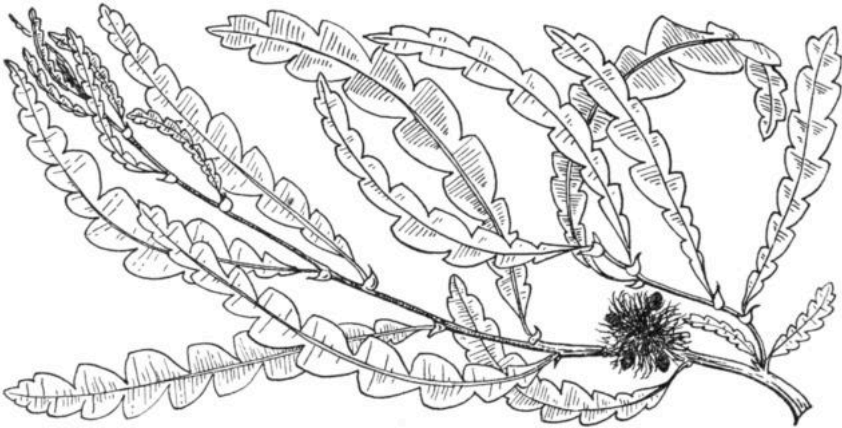
Het avondmaal verliep deze keer rustig, met een leuke babbel over het aquarelleren achteraf.

Dag 3 wordt doorgebracht in Darmstadt zelf, we starten onze dag bij de Mathildenhöhe, onze gids Patrick Goll verontschuldigt zich: sorry, I do not speak Belgian.

Hij belicht de rol die Joseph Maria Olbrich heeft gespeeld bij de bouw van deze wijk in modernere stijl. En Darmstadt was blijkbaar de eerste

stad in Duitsland met elektrische verlichting. De Russische kerk die er staat, hoe komt die daar?

De zus van de aartshertog was getrouwd met tsaar Nicolaas II en op bezoek wou die tsaar graag naar de kerk gaan. Maar Russische kerken moeten op Russische grond staan. Dus vanuit Rusland wordt met de trein een massa grond naar Darmstadt verscheept en op een heuveltje met Russische grond wordt dan die kerk gezet.

*De botanische tuin van de Technische Universiteit van Darmstadt is momenteel verwaarloosd door een gebrek aan steun vanwege deze instelling. Toch twee zeer interessante planten gevonden, namelijk *Comptonia peregrina*, een merkwaardig lid van de Gagelfamilie (*Myricaceae*) met diep ingesneden blaadjes, een zeer interessante plant. En de tweede plant: was *Illiamna rivularis*, die ik alleen kende van naam maar nu ook in het echt heb gezien, zeer interessant.*

De vierde dag gaan we naar de botanische tuin van Giessen, die is klein maar fijn. Een zeer interessante tuin met onder andere grasbomen en de stamvader van alle gekweekte Gerbera's: Gerbera jamesonii.

In Keulen, in de Flora und Botanischer Garten, slaat de tuinmoeheid toe.

Enkele woorden van dank aan de ploeg: aan Jean-Louis en Marnix, voor het oplossen van logistieke problemen. Jean-Louis, onze appreciatie om dit toch wel zeer moeilijk knelpuntberoep aan te pakken.

En dan natuurlijk de twee organisatoren van deze reis. We kunnen ons moeilijk voorstellen hoeveel, ook ambetante, mails ze hebben moeten versturen en beantwoorden. Maar uiteindelijk zijn ze er toch in geslaagd om ons een uitstekend verzorgde reis aan te bieden. Gerda, wir lieben Sie, Anne-Laure wir lieben Sie, sehr sehr herzlich. Danke schön.”

De overpeinzingen van Paul zijn nog niet helemaal koud als we dicht bij de eindbestemming merken dat er zich gitzwarte onweerswolken samentrekken rond het Gentse. De zonnige vierdaagse en de Duitslandreis liggen duidelijk achter ons.

Philippe Van Wassenhove

Foto's: Christine Vandewalle

Bezoek aan Lessines

Programma:

In de voormiddag brengen we een begeleid bezoek aan Hôpital Notre-Dame à la Rose en zijn tuin. Dit is één van de oudste ziekenhuizen van Europa, opgericht in 1242. Het bleef tot de jaren tachtig van vorige eeuw in bedrijf en is nu omgebouwd tot een museum. Een majestueus en authentiek architectonisch ensemble, geklasseerd sinds 1940. Een plek vol emoties om absoluut te ontdekken, met zijn duizend facetten: barokke kapel, kloostergang, tuinen, ziekenkamer, klooster...

's Middags: lunch in het Hôpital: buffet (ook voor vegetariërs), drankje en koffie/thee inbegrepen

In de namiddag maken we een wandeling langs de **Steengroeven van Lessines** onder begeleiding van gidsen van Natuurpunt met aandacht voor de geologie en de fauna en flora van de streek. Sommige groeven zijn nog actief, andere zijn herbestemd als natuurreservaat.

Praktisch: vertrek op zaterdag **31 augustus om 8 uur** stipt op de UGent Campus Sterre, hoek Galglaan en Krijgslaan.

Inschrijving via overschrijving van 75,- euro op de rekening van de Vrienden van de Plantentuin: BE21 0011 1921 5403.

Het aantal deelnemers is beperkt tot 40, dus aarzel niet om je in te schrijven voor deze boeiende uitstap! We sluiten de inschrijvingen af op 30 juli 2024.

Organisatie: Gerda Postelmans, +32 495 52 86 84

Tour de Gand 5

Er komt geen einde aan, zoveel parken en parkjes en groene zones en aangename fietspaden zijn er blijkbaar in Gent...

Afijn, we zullen deze keer op de autoloze zondag samen fietsen doorheen het echte centrum van Gent zelf, op zoek naar verborgen en minder verborgen hoekjes en kantjes, bij voorkeur met een beetje groen erbij...

Ik durf hopen op goed weer, zoals we telkens hebben gehad bij de vier vorige edities, nietwaar.

We starten allemaal tesamen, want door de autovrije omstandigheden is dat vorig jaar mogelijk gebleken. Dat vereist minder voorbereidingswerk en inspanningen van mogelijke stewards...

De fietstocht wordt uitgevoerd op een zondagnamiddag, omwille van de te verwachten verkeerssluwte, die dit jaar nog meer uitgesproken zal zijn wegens autoloze zondag!

De geschatte te fietsen afstand is ongeveer 12 km, grotendeels in het centrum en nabije omgeving.

Een andere belangrijke verandering wordt aangehouden: we eindigen bij een herberg, waar u achteraf een dorstlessend drankje wordt aangeboden.

Praktisch: datum: zondag 22 september 2024

Uur vertrek: 14 u

Duur: ongeveer drie uren

Verzamelpaats: aan de voet van het Belfort, aan de zijde van de Mammelokker...

Je bent ingeschreven na overschrijving van 9 euro op rekeningnummer BE21 0011 1921 5403, met vermelding “Tour de Gand 4”.

We sluiten de dag af met een drankje.

Mee te brengen: een goede fiets, met verse banden!

De inschrijvingen worden afgesloten op 31 augustus 2024

Organisatie: Paul Goetghebeur 0497 88 98 99

Themarondleidingen op de eerste zondag van de maand

De rondleidingen zijn gratis, vooraf aanmelden is wel verplicht.

Dit kan op <https://www.gum.gent/nl/event>

We starten om 10u. aan de ingang van het GUM en ronden af omstreeks 12u.

7 juli: Eetbare bloemen

Krijg je soms ook honger tijdens het wandelen? Dan is het handig te weten van welke planten je ook op jouw bord kan genieten.

Zin om creatief aan de slag te gaan in de keuken? Ontdek tijdens deze rondleiding courante en minder bekende planten met eetbare bloemen om je gerechten een gastronomische allure te geven.

4 augustus: Blijf van mijn lijf!

Verdedigingsstrategieën bij planten

Kom oog in oog te staan met de absolute wapenmeesters van het plantenrijk. Deze specialisten in biologische oorlogsvoering zijn tot hun stekels toe bewapend. Met behulp van bijna ondoordringbare barrières, sluipende giften en zelfs heuse verdedigingsallianties houden ze zich elke dag staande in the struggle for life. “No running for these guys but always full in the offence.”

1 september: Voortschrijdend inzicht

Planten kunnen we ordenen volgens verschillende criteria, zoals kleur van de bloem, geneeskrachtige werking, of gewoon alfabetisch. In de 18de eeuw heeft de Zweedse arts en botanicus Carl Linnaeus een zeer eenvoudige indeling voorgesteld, gebaseerd op het aantal

meeldraden en stampers in de bloem. Dit kunstmatige systeem werd vrij snel verlaten en vervangen door classificaties die de natuurlijke verwantschap aantoonde. Door gebruik te maken van steeds meer kenmerken en door goede waarnemingen werden deze classificaties voortdurend verbeterd. Met de recente DNA-technieken zijn we nu aangekomen bij de erfelijke basis van het leven, en benaderen we de echte stamboom wel heel erg dicht...

6 oktober: Vruchtbare verhalen, een reis door de magische wereld van zaden en vruchten

Planten zorgen op ontelbaar diverse manieren voor hun nageslacht. Op veel manieren wordt bestuiving geprovoceerd. Maar wat dan? Eénmaal vruchten en zaden gevormd (wat is nu het verschil tussen zaden en vruchten?) zien we zeer verschillende strategieën om deze te verspreiden en te laten kiemen. Denk maar aan sappige bessen, harde noten, stofzaad, kokosnoten en kleefkruid. Er bestaan vele middelen en speciale aanpassingen om zaden naar de juiste plaatsen te verspreiden.

3 november: Hoe veroverden de planten de wereld? - Evolutie van de landplanten

We reizen 500 miljoen jaar terug in de tijd. Tijdens onze tocht bekijken we hoe de eerste landplanten ontstaan en geëvolueerd zijn tot bloemplanten en met welke morfologische innovaties dit gepaard ging.

Gentse Feesten rondleidingen 2024

De rondleidingen starten om 14.30u. aan de ingang van het GUM, tenzij anders vermeld.

De rondleidingen zijn gratis, vooraf aanmelden is wel verplicht.

Dit kan op <https://www.gum.gent/nl/event>

Tijdens de Gentse Feesten is het cafetaria in het Palmarium open.

Zaterdag 20 juli: De wonderre wereld van de bomen

Het bos, oord van geheimzinnigheid en legenden door de eeuwen heen, een verzameling pilaren van een uitgestrekte openluchtkathedraal, zo eeuwig en toch ook zo kwetsbaar. Bomen, een levende les voor de mens over wat tijd en uithoudingsvermogen betekenen in een confrontatie van het leven met de elementen. Wij kozen een aantal eigenschappen van bomen die we nader belichten in het kader van actuele uitdagingen. Aan de hand van voorbeelden in de plantentuin gaan we in op morfologische en anatomische kenmerken die het lange leven en de grote afmetingen verklaren. Daarbij tonen we dat bomen groeien en vertakken volgens patronen eigen aan elke soort die toelaten optimaal te profiteren van licht en ruimte. En we besteden uiteraard aandacht aan de nuttige functies van bomen in het menselijk habitat.

Zaterdag 20 juli: avondrondleiding ‘Door de tuin geleid’

Avondrondeleiding van 20u tot 21u

Tijdens deze rondleiding mag je van de paadjes afwijken. Als eerste kennismaking met de plantentuin kan dit gelden! We verbazen je met bomen en planten in alle formaten en van alle leeftijden, met mooie en vreemde bestuivingsverhalen, met opvallende geuren. Tijdens een rondleiding door de Plantentuin gaat een wereld voor je open: je reist van het ene continent naar het andere, van de Japanse kerselaar naar de *Umbellaria californica*. Je hebt al je zintuigen nodig tijdens deze rondleiding. In de Plantentuin wandelen is niet enkel kijken, maar ook ruiken, horen, voelen en zelfs proeven.

Zondag 21 juli: Briljant groen

Planten kunnen zich niet of moeilijk verplaatsen, daardoor hebben ze eigen, originele oplossingen ontwikkeld om te overleven. Het zijn superorganismen die de mens kunnen inspireren op zijn zoektocht naar vernieuwing. Het revolutionair onderzoek staat nog in zijn kinderschoenen, maar toch willen we tijdens deze wandeling een tip(je) van de sluier oplichten.

Maandag 22 juli: Schone schijn

Net zoals Hyacinth Bucket uit de TV-serie ‘Keeping up appearances’ lijken vele planten bezeten van uiterlijk fatsoen. Het zijn gewiekste strategen in het camoufleren van hun ware aard. En jawel: stengels lijken op bladeren, steunblaadjes op bloemdelens, zaden op vruchten, bloemen op insecten. Bovendien brengt hun naam nog bijkomende verwarring, en zo meer... Laat je dus niet misleiden door het uiterlijk van planten! We nodigen je uit voor een tournee in de plantentuin, om hier en daar een ‘Bouquet Residence’ te ontdekken waar niets is wat het lijkt.

Dinsdag 23 juli: Botanie voor fijnproevers

Verken je graag exotische smaken? Laat je je graag verrassen door nieuwe producten? Op deze wandeling verwennen we je en laten we je proeven van baobabsnoepjes, cassavepannenkoekjes en vele andere buitengewone producten. Proef hun unieke smaak en leer over hun herkomst en botanische achtergrond.

Woensdag 24 juli: Kinderzoektocht

‘Het Zandmannetje’

Voor kinderen van 6 tot 12 jaar, start om 14u.

Het zandmannetje, Klaas Vaak, komt iedere avond bij de kinderen thuis. Hij strooit een paar korreltjes toverzand in hun oogjes waardoor de kinderen in een diepe slaap vallen. Dan vertelt hij hen mooie verhalen en laat hen fantastische droomreizen maken. We volgen een hele week lang elke avond het bezoek van het zandmannetje aan Timo en beleven heel wat leuke avonturen terwijl we een heleboel over planten leren.

Woensdag 24 juli:

Planten die de wereld veranderden

Welke plant verspreidden de Romeinen in gans West-Europa?

Waarom trok Marco Polo naar het Oosten ?

Wat zocht Columbus aan de andere kant van de Atlantische Oceaan, en wat vond hij?

Waarom werden Afrikanen als slaven naar de Nieuwe Wereld gevoerd?

Wat was het motief voor de rivaliteit tussen Leopold II en Groot-Brittanië?

Hoe ontstonden de "bananenrepublieken" in Centraal-Amerika?

Waarom kon geen enkele bezetter Afghanistan onder de knie krijgen?

Het antwoord op al deze vragen is grotendeels plantaardig!

De rondleiding wil inzoomen op enkele planten en plantaardige producten die aan de basis liggen van ontwikkelingen die leidden tot de wereld zoals we die vandaag kennen.

Donderdag 25 juli: Flora v(m): vrouwen aan zet!

Planten zijn het onderwerp van meerdere specialismen zoals wetenschap, kunst, journalistiek, sierteelt e.d. De beoefening ervan in het verleden lijkt vooral een mannenzaak, met voor vrouwen slechts een rol weggelegd in de coulissen. Nochtans stonden ook vrouwen hun mannetje!

In deze rondleiding richten we de spotlights op een selectie van opmerkelijke vrouwen, actief in een of ander plantendomein.

Vrijdag 26 juli: Planten als materiaal

We ondervinden de grote invloed van planten in onze voeding, we kennen de invloed van planten in de wereld van de farmacie, in de kunst en in menig ander aspect van ons leven. Maar wat weten we over de invloed van planten in gebruiksvoorwerpen en materiële hulpmiddelen die we alle dagen gebruiken? In deze wandeling belichten we een aantal bekende en minder bekende toepassingen van planten, in verband met kleding, gereedschap, koken wonen en reizen. Daarbij gaan we ook na hoe door de industriële ontwikkeling het materiaalgebruik steeds verder verschuift van plantaardige naar fossiele bronnen.

En is er een weg terug? Er zijn zeker interessante ontwikkelingen!

Zaterdag 27 juli: Rondleideinge

in 't Gens dialect in den botanieken hof

We goan probeire ulder 't ien en 't ander te vertellen over de plaantsjes en de buumen.

Tot tons hein.

Zondag 28 juli: Matinee in de Plantentuin

Werd je onlangs door vrienden uitgenodigd en wens je hen nu met iets origineels te verrassen? Aarzel dan niet: nodig ze uit en schrijf ze in voor de Matinee!

Want op de laatste dag van de Gentse Feesten, krijgt de Plantentuin een 'extra feestelijk tintje'. Om 11 uur beginnen gidsen van de Plantentuin een rondleiding waarna je de plantenwereld en de Plantentuin nog beter zal kunnen waarderen. We eindigen met een gezellige babbel terwijl we genieten van een glas schuimwijn en originele hapjes. We sluiten af om 13 uur.

Praktisch:

Het aantal deelnemers voor de matinee is beperkt tot 45, vooraf inschrijven is noodzakelijk. Dit kan via vriendenptg@gmail.com. De inschrijving is pas definitief na overschrijving van 10 euro per persoon op onze rekening BE21 0011 1921 5403 met vermelding 'Matinee'.

Andere activiteiten

tijdens de Gentse Feesten 2024

Boekenbeurs

Zaterdag 20 juli van 14u30 tot 17u. en van 20u tot 22u.

Zondag 21 juli van 14u30 tot 17u.

Oxfam verkoopt tweedehandsboeken over planten, bloemen, landschappen... Een unieke gelegenheid om onze visie op de plantenwereld wat te verruimen.

Plantenruilbeurs

Zondag 21 juli van 14u30 tot 17u.

Breng een plant mee, leg ze op de ruiltafel en neem een gelijkwaardige plant van de ruiltafel mee naar huis. Maximum 5 planten.

EHBD (Eerste hulp bij determinatie)

Zondag 21 juli 14u30 tot 17u.

Je hebt thuis of onderweg een voor jou onbekende plant gezien met vreemde bloemen of vormen, of gewoon een plant die je aandacht trok. Je weet graag tot welke soort deze plant behoort. Breng een (goeie) foto/takje en/of bloempje mee, een expert geeft je uitleg.

De Vrienden van de Plantentuin Gent

Voorzitter: Paul Goetghebeur tel. 09 264 50 55

Secretaris: Ferdinand Cobbaut tel. 0497 84 88 82,

Penningmeester / verantw. Ledenadmin.: Christ Vanhuysse
tel. 0477 36 96 37

Bestuursleden: Wim Keppens, Hilde Mortier,

Gerda Postelmans, Karel Reusens, Filip Smagghe

Lid ex officio: Chantal Dugardin, Hortulana Plantentuin.

Contacteer het bestuur: vriendenptg@gmail.com

Www.plantentuin-gent.be (Vrienden)

Bankrekening: IBAN- BE21 0011 1921 5403 / BIC- GEBA BE BB

Driemaandelijks tijdschrift

Jaargang 43, nr 2 - juni 2024 ISSN 0777- 8821

Redacteur: Paul Goetghebeur. *Lay-out:* Christine Vandewalle

Aan de samenstelling van dit nummer hebben meegewerkt:

Paul Goetghebeur, Kristel Keppens, Gerda Postelmans,

Christine Vandewalle, Philippe Van Wassenhove

Een welgemeende dank gaat ook uit naar medewerkers die zorgden dat het verschijnen van het vorige nummer mogelijk werd gemaakt.

© De Vrienden van de Plantentuin Gent, 2024

Overname van artikels is alleen mogelijk ná schriftelijke toestemming van de redacteur.

Artikels verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Lid worden van de Vrienden van de Plantentuin Gent

Neem deel aan leerrijke, plant-aardige activiteiten.

Bezoek gratis het Gents Universiteitsmuseum. (*)

Ontvang 4x per jaar dit tijdschrift vol informatie over planten en tuinen.

Lidgeld voor één jaar :

Lid 15 euro

Steunend lid 25 euro

Meerjarig lidmaatschap

Een meerjarig lidmaatschap is mogelijk (inflatie-bestendig!) onder de voorwaarden hieronder beschreven (warm aanbevolen).

Lid, 5 jaar 75 euro

Steunend lid, 5 jaar 125 euro

Lidmaatschap voor het leven (vanaf 50 jaar)

Lid voor het leven 350 euro

Steunend lid voor het leven 550 euro

Te betalen op rekening **BE21 0011 1921 5403** van de Vrienden van de Plantentuin Gent, p/a Duifhuisstraat 38, 9000 Gent, met als vermelding: 'lidgeld 2024' en 'naam van het lid'.

() Om jouw recht op gratis toegang te kunnen verifiëren, heeft het GUM beperkte inzage in de namenlijst van onze leden, enkel in het kader van dit aanbod. Wil je niet dat we jouw naam doorgegeven? Laat het dan weten via mail naar **vriendenptg@gmail.com**.*

Vrijdag 21/06/2024 Zomerzonnewendewandeling om 20 u.
Meer informatie in ons tijdschrift van maart.

Zondag 07/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
10.00u, met als thema: Eetbare bloemen

Zaterdag 20/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
14.30u, met als thema: De wondere wereld van de bomen

Zaterdag 20/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin van
20.00 u tot 21.00u, avondwandeling met als thema: Door de tuin
geleid

Zondag 21/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
14.30u, met als thema: Briljant groen

Maandag 22/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
14.30u, met als thema: Schone schijn

Dinsdag 23/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
14.30u, met als thema: Botanie voor fijnproevers

Woensdag 24/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
14.30u, met als thema: Planten die de wereld veranderen

Woensdag 24/07/2024 Kinderzoektocht “Het Zandmannetje”, om
14.00u

Donderdag 25/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
14.30u, met als thema: Flora v(m): vrouwen aan zet!

Vrijdag 26/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om
14.30u, met als thema: Planten als materiaal

Zaterdag 27/07/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om 14.30u, met als thema: Rondleideinge in 't Gens dialect in den botanieken hof

Zondag 28/07/2024 Matinee in de Plantentuin, met rondleiding om 11.00u, gevolgd door een hapje en een drankje

Zondag 04/08/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om 10.00u, met als thema: Blijf van mijn lijf – Verdedigingsstrategieën bij planten

Zaterdag 31/08/2024 Uitstap naar Lessines steengroeve en Hôpital Notre Dame à la Rose

Zondag 01/09/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om 10.00u, met als thema: Voortschrijdend inzicht

Zondag 22/09/2024 Tour de Gand 5

Zondag 06/10/2024 Gratis rondleiding in de Plantentuin om 10.00u, met als thema: Vruchtbare verhalen, een reis door de magische wereld van zaden en vruchten

Acosta Garcia Isabel.Vicia faba.

Dominicus Bergsma
(Erigeron_karvinskianus)._13-06-2021._(d.j.b)

PB-PP B-3/6124
België - Belgique

aminosac.

Driemaandelijks
tijdschrift
Jaargang 43 - nr 2
Juni 2024
ISSN- 0777 - 8821
V. U.
Paul Goetghebeur
K.L. Ledeganckstr. 35
9000 Gent
Afgiftekantoor
Gent I
Erkenningsnummer
P 608175